

LXV. Bethlen Gábor Alap

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXV. Bethlen Gábor Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Bethlen Gábor Alap Bizottsága
Alapkezelő megnevezése:	Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Bethlen Gábor Alap 2016. évi költségvetési javaslata

I. A célok meghatározása:

A Bethlen Gábor Alap célja, hogy

- a határon túli magyarságnak a szülőföldjén való – egyéni és közösségi – boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, nyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatának fenntartása és erősítése érdekében támogatást nyújtson, továbbá
- fedezetet biztosítson Magyarország határain belül és kívül élő magyar közösségek kölcsönös megismeréséhez, valamint a nemzeti teljesítmény legfontosabb példáinak bemutatásához, továbbá a magyarságismereti és nemzetpolitikai kutatások elősegítése érdekében létrehozott Magyarság Háza működéséhez.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források 2016-ban:

2. cím 3. alcím Költségvetési támogatás

III. A célok eléréséhez 2016-ban tervezett feladatok, programok:

4. cím 1. alcím Oktatás-nevelési támogatások

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvényi feltételeknek megfelelő óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven, vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz támogatásban, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásban részesülnek.

A 2016. évi támogatás egy főre jutó összegét a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII.30.) Korm. rendelet 32/B. § (5) bekezdése alapján az Alap felett rendelkező Bizottság határozza meg. Ezen előirányzat biztosít forrást a 2015/2016-os tanév oktatás-nevelési támogatására, valamint a lebonyolításban részt vevő szervezetek díjazására. Az előirányzaton a korábbi évekkal azonos összegű, összesen 4.820 millió Ft használható fel.

4. cím 3. alcím Magyarság Háza program támogatása

Magyarország Kormánya támogatása mellett kialakításra került a Budai Várban a Magyarság Háza. A minden magyar összetartozását jelképező intézmény fokozatosan olyan nemzeti, kulturális, közművelődési, oktatási-módszertani központtá alakult, amely erősíti a Magyarország határain belül- és kívül élő magyar közösségek közötti kapcsolatokat. A Magyarság Háza rendszeres, ingyenesen látogatható közhasznú programokkal várja az érdeklődőket. A Magyarság Háza rendezvényei a nemzeti identitás erősítését szolgálják, bemutatják a világ magyarságára jellemző értékeket, eredményeket, teljesítményeket, sikereket.

2014-ben megnyitásra került a nemzeti identitás elemeit bemutató interaktív látogatóközpont, amely a Magyarság Háza magasföldszintjén ~ 2.000 m² területen helyezkedik el. A látogatóközpont célja élményalapú ismeretátadási programok közvetítése, népszerűsítve az egyetemes magyar nemzeti kultúra értékeit, elsősorban a fiatal, 13-16 éves korosztály számára.

A látogatóközpont heti 6 napon tart nyitva. Az üzemeltetéssel összefüggésben szakmai, marketing, közüzemi költségek és személyi jellegű kiadások (pl. teremőr, tárlatvezető) jelentkeznek.

A Magyarország Háza programjai megvalósítására, valamint a látogatóközpont működtetéséhez 2016-ban szükséges forrás 216 millió Ft.

4. cím 4. alcím Nemzeti jelentőségű intézmények, programok támogatása

Az egységes elvek alapján nyújtott támogatás a nemzeti jelentőségű intézmények (oktatási, kulturális intézmények, ernyőszervezetek, szórványkollégiumok), valamint az erdélyi nemzeti jelentőségű programok (felsőoktatáshoz kapcsolódó háttérintézmények, kulturális intézmények, médiatámogatás, színházak, bábszínházak, táncegyüttesek valamint szórványkollégiumok és iskolabusz program) keretében szakmai és kulturális intézmények támogatásához biztosít forrást.

A Magyar Állandó Értekezlet tagszervezeteinek javaslatára – előzetesen egyeztetett minősítési rendszer alapján – 2015-től 67 intézmény és program minősül nemzeti jelentőségűnek. Az intézmények értékelésénél, kiválasztásánál a nemzetpolitikai célok, a rövid és hosszú távú nemzeti érdekek megvalósításában vállalt szerep volt a meghatározó.

2015-ben 129 oktatási és kulturális intézmény kapott meghívást a nemzeti jelentőségű programok megvalósítására. Az intézmények kiválasztásánál – a MÁÉRT javaslatokkal összhangban – prioritást élvez a szórványgondozás, s ezen belül leginkább a szórványkollégiumok. Ezen intézmények további működtetése, s programjaik bővítése meghatározó szerepet tölt be a régió életében.

A nemzeti jelenségű intézményeknek a határon túl meghatározó szerepük van a magyar anyanyelvű oktatás, önazonosság, hagyományőrzés és az anyanyelvápolás fenntartásában, fejlesztésében.

Ezen célok esetében a külhoni magyarság nyelvi és kulturális önazonosságának erősítésére, a határon túli magyar nyelvű oktatás fenntartásához, intézmények működtetéséhez, fejlesztésekhez, valamint oktatási programokra (pl. képzések, vendégtanári programok, stb.), ösztöndíjak odaítélésére, kutatások támogatására tervezünk forrást biztosítani. Ezen belül kiemelt célok között szerepel a határon túli felsőoktatási, valamint középfokú oktatási intézmények működtetésének támogatása, amelyek közül több intézményt (pl. Sapientia - Erdélyi Magyar Tudományegyetem, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, kárpátaljai líceumok) nem támogat az adott állam.

A fenti célok megvalósítására összesen 4.126,3 millió Ft-ot tervezünk felhasználni, mely az előző évvel azonos összegű és tartalmazza az 1167/2013. (III. 29.) kormányhatározat alapján a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működtetési költségéhez 2016. évre biztosítandó 300 millió Ft-os forrást is.

4. cím 5. alcím Egyéb támogatások

A kulturális, oktatási, szociális, ifjúságsegítő és egyházi intézmények támogatása nemzetpolitikai, közösségmegerősítő, regionális érdekvédő szempontból elengedhetetlen. Ezen forrás terhére nyílt és meghívásos pályázatok, valamint egyedi kérelmek alapján történik a támogatások megítélése. E forrás terhére továbbra is kiemelt támogatandó cél a magyar nyelvű oktatási programok támogatása, a kulturális programok és rendezvények (színházak, művelődési intézetek) támogatása, valamint a határon túli/regionális hatáskörű magyar nyelvű média támogatása. A támogatási kérelmekben, pályázatokban meghatározott célok megvalósítására az előző évinél 114,1 millió Ft-tal kevesebb összeget, azaz összesen 1.721,1 millió Ft forrást tervezünk biztosítani 2016-ban. A csökkenés oka, hogy bár az Alap 400 millió Ft-os többlettámogatásban részesült, amelyet az Egyéb támogatások előirányzatán javasolunk felhasználni, de a Kormány döntése értelmében a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek esetében „fejezeti stabilitási tartalék” megképzése vált szükségessé, melynek mértéke a javasolt kiadási előirányzat összegének 1%-a, 114,1 millió Ft. A tartalék képzése az Egyéb támogatások előirányzat terhére történt.

1. számú melléklet

A MÁÉRT által jóváhagyott nemzetstratégia jegyében 2016-ra is tervezzük, hogy minden évben meghatározott prioritás mentén (2012. az óvodák éve, 2013. a kisiskolások éve, 2014. a felsősök éve, 2015. a szakképzés éve) kiemelten támogatunk egy tevékenység-csoportot, azaz évente tematikus pályázati felhívást hirdetve támogatást nyer egy-egy nemzetpolitikai támogatási törekvés.

Tervezzük a „Dr. Szász Pál” tanulmányi ösztöndíj rendszer folytatását. A támogatásban a határon túli magukat magyarnak valló jogászhallgatók részesülhetnek, melyhez többek között tutorális képzés és egy-egy hónapos budapesti szakmai gyakorlat kapcsolódik.

Folytatni és bővíteni kívánjuk a 2012-ben elindult Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány – Alapkezelő – határon túli pedagógusszövetségek együttműködése keretében az Erzsébet-tábor lebonyolításában való közreműködést, a határon túli résztvevők utaztatási létszámának növelését. Egyre több határon túli szórványhelyzetben élő gyermek nemzettudatát, ismereteit fejleszthetjük.

5. cím Alapkezeléssel kapcsolatos működtetési költségek

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 6/A. § (5) bekezdése, valamint a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény 4. § (6) bekezdése alapján a BGA biztosítja az alap kezelésével kapcsolatos működtetési kiadások fedezetét, melynek összegét az előző évivel azonos mértékben tervezzük meghatározni.

6. cím Fejezeti stabilitási tartalék

A Kormány döntése értelmében a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek esetében „fejezeti stabilitási tartalék” megképzése szükséges, melynek mértéke a javasolt kiadási előirányzat összegének 1%-a. Ez a Bethlen Gábor Alap tekintetében 114,1 millió Ft tartalékképzési kötelezettséget eredményez.

IV. 2016-ban tervezett költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

Millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Költségvetési kiadások	Költségvetési bevételek
Költségvetési bevételek:		
Költségvetési támogatás		11.807,5
Költségvetési kiadások:		
Oktatás-nevelési támogatás	4.820,0	
Magyarság Háza program támogatása	216,0	
Nemzeti jelentőségű intézmények, programok támogatása	4.126,3	
Egyéb támogatások	1.721,1	
Alapkezeléssel kapcsolatos működtetési kiadások	810,0	
Fejezeti stabilitási tartalék	114,1	
Összesen:	11.807,5	11.807,5

Budapest, 2015. április 30.

Jóváhagyta:

.....
 az Alap felett rendelkező miniszter/bizottság tagjai

Jóváhagyásra felterjesztette:

.....
 az Alapot kezelő szerv vezetője

